

Motion till riksdagen 2009/10:A231

av Oskar Öholm och Lars Hjälmered (m)

Förbud mot nattarbete

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avskaffat förbud mot nattarbete.

Motivering

Nattarbetsförbudet infördes i svensk lagstiftning för snart 60 år sådan. Det är hög tid att utvärdera hur lagstiftningen fungerar och huruvida förändringar är påkallade.

Faktum är att Sverige är ett av de länder i Europa där nattarbete är mest förekommande. En undersökning som genomförts av European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions är det bara Storbritannien och Tjeckien som har en högre andel nattarbete än Sverige. Trots att företeelsen är så vanlig och därmed en så viktig del av den svenska arbetsmarknaden är det enbart efter prövning i Arbetstidsnämnden som företag kan få nattarbete beviljat.

En genomgång av Arbetstidsnämndens beslut och praxis visar att dispensansökningar beviljas mycket restriktivt, vilket fått konsekvenser för de företag och anställda som annars kunnat utvidga sin verksamhet genom ökade anställningar. Det framgår till exempel att de *särskilda skäl* som måste föreligga för dispens inte kan vara enbart företagsekonomiska.

Mycket har förändrats sedan nattarbetsförbudets infördes, inte minst gäller det allmänhetens syn på förbudet och det faktum att Sverige numer har att rätta sig efter gemensamma regler inom ramen för EU-direktiv. Tack vare de gemensamma EU-reglerna garanteras nattarbetare ett hälso- och säkerhetskydd genom bland annat kostnadsfri läkarundersökning och rätt till regelbundna hälsoundersökningar. Reglerna innebär, bland annat, att arbetstagare om möjligt ska omplaceras till dagarbete om hälsoproblem uppstår.

Fel! Okänt namn på

Statistiken visar att hälsokontrollerna verkar fungera utmärkt. Under det första kvartalet i år uppvisade nattarbetande i Sverige den lägsta sjukfrånvaron bland arbetare, enligt Svenskt Näringslivs tidsanvändningsstatistik. Såväl tvåskiftsarbetare som dagarbetare uppvisade i undersökningen högre sjukfrånvaro. De som framför hälsoskäl som det främsta argumentet mot nattarbete alltså behöver hitta nya argument.

Tittar man på andra länder inom Europa kan man konstatera att flera valt att inte införa ytterligare förbud mot nattarbete än vad som redan följer av direktiven. Både Danmark eller Norge, som vi ofta jämför oss med, har anpassat sig till de regleringar som gäller men har i övrigt inga begränsningar.

Den svenska lagstiftningen framstår mot bakgrund av ovanstående som både ålderdomlig, svårförståelig och illa anpassad till dagens arbetsmarknad. Av den anledningen bör det svenska förbudet mot nattarbete avskaffas.

Stockholm den 30 september 2009

Oskar Öholm (m)

Lars Hjalmered (m)